

SALA KOMMUN	
Kommunstyrelsens förvaltning	
Ink.	2021-04-15
Diarienumr.	KS 2021/412-1
Deb.	110. 2021. 1477

Till kommunfullmäktige i
Sala kommun

Revisionsberättelse för år 2020

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunstyrelse, nämnder och genom lekmannarevisor den verksamhet som bedrivits i kommunens företag: Sala-Heby Energi AB, Sala-Heby Energi Elnät AB, Heby-Sala Bioenergiutvecklings AB, Sala Silvergruva AB och Salabostäder AB. Granskningen har utförts av sakkunniga från PwC som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Vi har utfört granskningsuppdrag i enlighet med kommunallagen, kommunens revisionsreglemente och god revisionsred i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse för år 2020" och övriga till revisionsberättelsen bifogade bilagor.

Vi bedömer sammantaget utifrån genomförda granskningsinsatser att kommunstyrelsen och nämnderna bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt samt med tillräcklig intern kontroll.

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed. Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. De största avvikelserna i förhållande till budget finns hos vård- och omsorgsnämnden samt finansförvaltningen. Vård- och omsorgsnämnden avviker negativt från budget med -13,1 mnkr, varav -6,4 mnkr härrör kostnader pga. Covid-19. Ett underskott om -13,0 mnkr påpekades även föregående år. Vi ser allvarigt på det stora underskottet och ska med uppmärksamhet följa utvecklingen nogsamt. Finansförvaltningens avvikelse om +14,7 mnkr beror främst på reavinster för sålda fastigheter om 6,4 mnkr.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är delvis förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt. Förvaltningsberättelsen innehåller en uppföljning av de verksamhets- och finansiella mål som fullmäktige har angivit i 2020 års budget. Tre av de fyra finansiella målen uppnås under 2020. Av de nio verksamhetsmålen uppnås två under 2020, ett mål uppnås delvis och sex mål uppnås ej. Styrelsen lämnar en sammanfattande bedömning

avseende den samlade målluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2020.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ledamöter i kommunstyrelsen och nämnder ansvarsfrihet för 2020 års verksamhet.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2020.

Christina Forsgren har ej deltagit i granskningen av skolnämnden på grund av jäv.

Per-Olof Palm har ej deltagit i granskningen av skolnämnden på grund av jäv.

Elisabeth Nilsson har ej deltagit i granskning av överförmyndaren på grund av jäv.

Sala kommun 2021-04-12

Christina Forsgren

Elisabeth Nilsson

Hans Gehlin

Per-Olof Palm

Eva Åberg

Rutger Andersson

Alf Ekeboom

Till revisionsberättelsen 2020 hör bilagorna:

Revisorernas redogörelse för år 2020

De sakkunnigas rapporter för fördjupade granskningar

Granskningsrapporter och redogörelse från lekmannarevisorerna i

- Sala-Heby Energi AB
- Sala-Heby Energi Elnät AB
- Heby-Sala Bioenergiutvecklings AB
- Salabostäder AB
- Sala Silvergruva AB

SALA KOMMUN Kommunstyrelsens förvaltning	
Ink.	2021-04-15
Diariernr	KS 2021/412-2
Obj:	HID. 2021. 1478

Bilaga till
revisions-
berättelsen
för år 2020

Revisorernas redogörelse för år 2020

Från år 2000 har kommunallagens bestämmelser om revision förändrats med syfte att stärka revisionens roll. Revisorernas uppdrag är att årligen granska all den verksamhet som bedrivs inom nämnder och styrelser. Detta förändrade arbetssätt har påverkat revisionens inriktning genom att fler övergripande granskningar som berör alla nämnder har genomförts.

I kapitel 12 Revision 12 § stadgas att de sakkunnigas (PwC) granskningsrapporter skall bifogas revisionsberättelsen. I Sala kommun har detta lösts så att en sammanfattning av de sakkunnigas granskningsrapporter ingår i revisorernas redogörelse för året.

Rapporterna har löpande distribuerats till kommunstyrelsen, berörd nämnd och förvaltning samt kommunfullmäktiges presidium.

Sammanfattning av genomförda granskningar 2020

Granskning av årsredovisning 2020

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för perioden 2020-01-01 – 2020-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2020.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisning är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Med utgångspunkt för revisionsfrågorna lämnades följande revisionella bedömningar:

Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Grundat på vår granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att årsredovisningen inte lämnar upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för 2020

Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning? Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål och delvis förenligt med de

verksamhetsmål som fullmäktige fastställt 2020.

Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Granskning av delårsrapport 2020

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2020-01-01 – 2020-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2020.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om det prognostiserade resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt. Revisorernas uttalande avges i den bedömning som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

Resultatet för perioden uppgår till 44,9 mnkr. Styrelsen har överlämnat rapporten inom lagstadgad tid till fullmäktige.

En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten görs. Det prognostiserade resultatet uppgår till 15,5 mnkr och årets balanskravsresultat till 8,8 mnkr.

Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av kommunens delårsrapport:

- Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.
- Vi bedömer att det prognostiserade resultatet är delvis förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2020.
- Vi bedömer att verksamhetens prognostiserade utfall delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen i budget 2020. Av redovisningen framgår att fem av de nio målen för verksamheten prognostiseras att uppfyllas.
- Balanskravet bedöms uppfyllas för 2020.

Granskning av krisberedskap

PwC har på uppdrag av Sala kommuns revisorer genomfört en granskning av kommunens krisberedskap. Granskningens syfte var att svara på frågan huruvida kommunstyrelsen har säkerställt att det finns en tillräcklig och ändamålsenlig krisberedskap i enlighet med lagstiftning och myndigheters riktlinjer.

Granskningen har besvarat följande revisionsfrågor:

- Har kommunen en ändamålsenlig organisation (inkl. styrande dokumentation) för krisberedskap?
- Sker kommunens arbete med krisberedskap systematiskt ex.

genom utbildning/övning, kontinuerlig utvärdering och uppdatering av styrande dokument?

- Genomför kommunen risk- och sårbarhetsanalys i enlighet med MSB:s riktlinjer och genomförs åtgärder utifrån resultatet av RSA?
- Arbetar kommunen systematiskt med samverkan utifrån ett krisberedskapsperspektiv?

PwC bedömer att kommunstyrelsen i Sala kommun **inte helt** säkerställt tillräcklig och ändamålsenlig beredskap i enlighet med lagstiftning och myndigheters riktlinjer.

Rekommendationer

Med anledning av våra iakttagelser rekommenderar vi kommunstyrelsen följande:

- Överväg att upprätta övnings- och utbildningsplan som detaljstyr kompetenshöjande insatser på samtliga nivåer inom kommunens krisorganisation, exempelvis med stöd i MSB:s Vägledning för kommunens utbildnings- och övningsplan 2019–2022 (MSB 2018–13415).
- Säkerställ att styrande dokument revideras kontinuerligt och att de mest centrala dokumenten såsom plan för hantering av kris eller extraordinär händelse prioriteras. Säkerställ även att det finns en ansvarig för revidering av styrande dokumentation.
- Minska personberoendet genom att: säkerställ en jämn kunskapsnivå och fortsätt uppmuntra en god säkerhets- och kriskultur samt medvetenhet genom att löpande lyfta krishanteringsfrågor på exempelvis ordinarie månadsmöten eller liknande. Se över behovet av resurser i relation till framtida krav på civilt försvar. Överväg att utöka antalet personer som arbetar med frågor kopplade till krisberedskap och krishantering. Detta minskar såväl sårbarheter som personberoende i nyckelfunktioner och stärker kommunens krisberedskap vad gäller såväl kompetens som uthållighet.
- Upprätta rutiner för att utvärdera och vid behov revidera risk- och sårbarhetsanalysen årligen, i enlighet med MSBs riktlinjer (MSBFS 2015:5).
- Inför ett tydligt utpekade ansvar för de åtgärder som upprättas i kommunens risk- och sårbarhetsanalys (RSA) och inför även ett slutdatum för när åtgärderna ska vara genomförda. Utred lämpliga insatser för att öka medvetenheten och förståelsen för syftet med RSA och hur den bör implementeras i övriga planer. Kommunen bör även formalisera processen för uppföljning av RSA och den åtgärdsplan som tagits fram vid tidigare analyser.
- Fortsätt att arbeta aktivt med samverkan i krishanteringsnätverket inom kommunen, samt utred behov av att upprätta ytterligare forum/nätverk med exempelvis frivilligorganisationer inom

krisberedskapsområdet. Förslagsvis bör utredningen grundas i RSA där analys har genomförts för vilka samhällsviktiga verksamheter som finns inom kommunens geografiska områdesansvar. Kommunen bör skapa eller inkludera krisberedskapsfrågor i redan existerande samverkansforum med det privata näringslivet.

- Inrätta uppföljning som en obligatorisk del i Sala kommuns krisberedskapsarbete för att kunna säkerställa att åtgärder genomförs, att dokumentation upprättas i önskad utformning och omfattning samt att utvärderingar och erfarenhetsåterföring genomförs ändamålsenligt. Erfarenheter och iakttagelser från utvärderingar ger underlag för förbättringsåtgärder.
- Utred behovet av att inrätta ett samverkansforum för funktionen Tjänsteman i Beredskap (TiB). Detta för att säkerställa en enhetlig nivå av kunskap och kompetens, att utbildningar och övningar genomförs i ändamålsenlig utsträckning samt för att genomföra utvärderingar och erfarenhetsåterföring hos TiB-funktionerna i kommunen.

Granskning av kommunstyrelsens arbetsmiljöarbete

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Sala kommun genomfört en granskning av kommunstyrelsens arbetsmiljöarbete. Granskningen har syftat till att bedöma om styrelsen bedrivit ett ändamålsenligt arbetsmiljöarbete.

Granskningen har besvarat följande revisionsfrågor:

- Finns förutsättningar för att bedriva adekvat arbetsmiljöarbete?
- Genomförs undersökning, analys och bedömning av arbetsmiljörisker i verksamheten?
- Genomförs systematiska uppföljningar av arbetsmiljöarbetet till kommunstyrelsen?
- Fattar kommunstyrelsen beslut om åtgärder kopplat till arbetsmiljön?

Vår samlade revisionella bedömning är att kommunstyrelsens **inte helt** säkerställer ett ändamålsenligt arbetsmiljöarbete. Bedömningen grundar sig på de iakttagelser som gjorts nedan:

Rekommendationer

Med anledning av våra iakttagelser rekommenderar vi kommunstyrelsen följande:

- Att säkerställa att ansvarsfördelningen rörande delegation av arbetsmiljöuppgifter är tydlig och känd i verksamheten.
- Att säkerställa att verksamheten har tillräckliga förutsättningar för att kunna bedriva ett adekvat arbetsmiljöarbete.
- Att säkerställa att verksamheten har kännedom om samt tillämpar riktlinjer och rutiner för rapportering och hantering av tillbud och

olyckor på ett likvärdigt sätt.

- Att säkerställa att adekvata åtgärder vidtas vid identifierade brister och ger avsedd effekt.
- Att tillse att det systematiska arbetsmiljöarbetet följs upp årligen. Det slutliga ansvaret för en nämnds verksamhet är kollektivt för alla ledamöter i nämnden. Det är därför av stor vikt att samtliga förtroendevalda i kommunstyrelsen får information om den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Granskning av lönehantering och löneutbetalningsprocessen

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Sala kommun har PwC genomfört en granskning av kommunens lönehantering och löneutbetalningsprocess. Granskningens syfte har varit att besvara revisionsfrågan om kommunstyrelsen har en tillfredsställande och ändamålsenlig lönehantering och löneutbetalningsprocess med tillräcklig intern kontroll.

Den sammanfattande bedömningen är att kommunstyrelsen **inte** har säkerställt en **helt** tillfredsställande och ändamålsenlig lönehantering och löneutbetalningsprocess med tillräcklig intern kontroll.

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till kommunstyrelsen:

- Arbeta fram rutin och tillhörande checklista över vilka kontroller som respektive chef förväntas göra i de olika delarna av löneprocessen samt undersök möjlighet till att införa elektronisk signering av utanordningslistor eller liknande.
- Undersök ifall det är möjligt att ytterligare digitalisera löneprocessen i syfte att minska riskerna som uppstår i den manuella hanteringen och/eller hanteringen av pappersblanketter/ underlag.
- Säkerställ att bokföringslagen följs vad gäller arkiveringsregler av räkenskapsinformation.
- Överväg ifall genomgång och analys av logglistor över förändringar av fasta data i lönesystemet bör ske som ett led i det interna kontrollarbetet.
- Utveckla, formalisera och systematisera internkontrollarbetet inom löneprocessen där kontrollaktiviteter baseras på en riskbedömning med en tydlig roll- och ansvarsfördelning. I internkontrollarbetet bör kontrollaktiviteter följas upp och utvärderas i syfte att säkerställa att de är effektiva.

Nämndträffar

I samband med ordinarie revisionsmöten har överläggningar med kommunstyrelsen, skolnämnd, vård- och omsorgsnämnd, bygg- och miljönämnd och kultur- och fritidsnämnd, vanligen representerade av ordförande, oppositionsledare och förvaltningsledning, skett.

Frågorna har utgått ifrån nämndens ansvarsutövande men också innehållit nämndspecifika frågor. Ett dokument med frågor har varit utsänt till nämnden/förvaltningen innan överläggningen. Därtill har ett antal aktuella frågor ställts utifrån måluppfyllelse avseende ekonomi och verksamhet. I samband med överläggningen har nämndernas representanter diskuterat och besvarat frågorna samt minnesanteckningar upprättats.

Revisorernas arbetsformer

Vi har under året haft träffar med fullmäktiges presidium och kommunledningen. I samband med de olika granskningarna har vi ibland, vid redovisning och överläggningar om granskningsresultatet, sammanträffat med kommunstyrelsen, företrädare för nämnderna och förvaltningarna.

Vi har löpande tagit del av kommunfullmäktiges, kommunstyrelsens och nämndernas protokoll samt tillhörande handlingar.

De sakkunnigas rapporter från genomförda granskningar har fortlöpande sänts till kommunfullmäktiges presidium.

Samordnad revision

Sala kommun har genomfört samordnad revision med personunion mellan kommunens revisorer och lekmannarevisorerna i kommunens alla bolag. Enlig aktiebolagslagen (11 kap 6 §) ska lekmannarevisorn efter varje räkenskapsår lämna en granskningsrapport till bolagsstämman. Granskningsrapporterna från lekmannarevisorerna i kommunens bolag ska enligt kommunallagen (9 kap 16 §) fogas till revisionsberättelsen i kommunen.

De bolag som omfattas av den samordnade revisionen är:

Sala-Heby Energi AB
Sala-Heby Energi Elnät AB
Heby-Sala Bioenergiutvecklings AB
Salabostäder AB
Sala Silvergruva AB

Revisorernas förvaltning

PwC Public Sector har biträtt oss förtroendevalda revisorer i revisionsarbetet, såväl i planerings- som i genomförandefasen. Kostnaderna för revisorernas förvaltning och verksamhet redovisas i kommunens årsredovisning.

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

De sakkunnigas rapporter i olika granskningar
Granskningsrapport från lekmannarevisor i Sala-Heby Energi AB
Granskningsrapport från lekmannarevisor i Sala-Heby Energi Elnät AB
Granskningsrapport från lekmannarevisor i Heby-Sala
Bioenergiutvecklings AB
Granskningsrapport från lekmannarevisor i Salabostäder AB
Granskningsrapport från lekmannarevisor i Sala Silvergruva AB

Granskning av årsredovisning 2020

Sala kommun

SALA KOMMUN Kommunstyrelsens förvaltning	
Ink.	2021-04-15
Diarienum	KS 2021/412-3
Deb.	HD 2021.1479

Anders Rabb

Magdalena Bergfors

Louise Magnusson

Markus Nyström

Revisionsrapport

Innehållsförteckning

Inledning	3
laktagelser och bedömningar	5

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för perioden 2020-01-01 – 2020-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2020.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande revisionella bedömningar:

Revisionsfråga	Kommentar	
Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?	Uppfyllt Grundat på vår granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att årsredovisningen inte lämnar upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för 2020.	
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?	Delvis uppfyllt Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål och delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt 2020.	
Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?	Uppfyllt Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.	

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen 11 kap. 20 § ska årsredovisningen lämnas över till fullmäktige och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Enligt 4 kap 3 § LKBR ska årsredovisningens delar upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och kommunens eller landstingets ekonomiska ställning.

Kommunen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska lämnas till fullmäktige inför behandlingen av årsredovisningen.

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskning och förändringar i normgivningen avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

Granskningen kommer att utföras enligt god revisionssed med utgångspunkt i utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting" från Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom intervjuer, dokumentgranskning och granskning av räkenskapsmaterial.

Granskning av kommunens måluppfyllelse har genomförts i enlighet med Skyrevs rekommendation "RU Granskning av årsredovisning".

En översiktlig granskning av intern kontroll i system och rutiner vilka bedöms som väsentliga för den finansiella rapporteringen har genomförts.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av kommunstyrelsen 2021-04-07 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2021-04-26.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef och redovisningsekonomer.

Iakttagelser och bedömningar

Verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomisk ställning

Iakttagelser

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen uppfyller kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Årets balanskravsresultat uppgår till 29,7 mnkr, jämfört med -22,9 mnkr föregående år. Detta beror framförallt på extra generella statsbidrag m a a covid-19.

Ej återställda negativa balanskravsresultat uppgick vid 2020 års början till 59,5 mnkr, varav 36,6 mnkr avser 2018 års negativa resultat. Balanskravsresultat för 2020 medför att 22,9 mnkr jämfört med budgeterade 18,3 mnkr återställas. Detta innebär att resterande 6,9 mnkr av 2018 års negativa resultat måste återställas senast 2021 och 2019 års negativa resultat om 22,9 mnkr senast 2022.

Driftredovisning

Årsredovisningen innehåller en driftredovisning i eget avsnitt. Det framgår hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställs för den löpande verksamheten.

Verksamhetens nettokostnader uppgår till 1 426,1 mnkr, vilket är en ökning om 0,7 % jämfört med föregående år. Totalt avviker nettokostnaderna med -1,7 mnkr jämfört med budget. De största avvikelserna i förhållande till budget finns hos vård- och omsorgsnämnd samt finansförvaltning.

Vård- och omsorgsnämnden avviker negativt från budget med -13,1 mnkr, varav -6,4 mnkr härrör kostnader p g a covid-19.

Inom finansförvaltningen redovisas främst reavinster samt kostnader för pensioner och arbetsgivaravgifter. Kostnaderna täcks till största del av intäkter från nämnderna i form av internränta och internt po-pålägg som baseras på kommunens totala lönekostnader. Finansförvaltningens avvikelse om +14,7 mnkr beror bl a på reavinster för sålda fastigheter om 6,4 mnkr.

Investeringsredovisning

Årsredovisningen innehåller en investeringsredovisning i eget avsnitt.

Investeringsredovisningen omfattar en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.

Årets investeringsnetto uppgår till 95,3 mnkr, vilket innebär en budgetavvikelse om 49 %. Budgetavvikelsen finns inom fastighetsenheten, gata/park och VA-verksamheten inom Samhällsbyggnadskontoret.

Bedömning

Grundat på vår granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att årsredovisningen inte lämnar upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för 2020.

God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har fastställt ett måldokument för perioden 2020-2022 innehållande ett antal finansiella mål och verksamhetsmål.

lakttagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget för 2020. Av den framgår att tre av fyra finansiella mål är uppfyllda och att ett mål inte är uppfyllt.

Perspektiv Ekonomi	Måluppfyllelse
Årets resultat uppgår till minst 1,5 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	Uppfyllt
Ökningen av skatteintäkter, statsbidrag, utjämning är större än nettokostnadsökningen	Uppfyllt
Nämnderna bedriver verksamheten inom beslutade anslag	Ej uppfyllt
Styrelse/nämnder ska se över möjligheterna till ökad intäktfinansiering av sin verksamhet	Uppfyllt

Mål för verksamheten

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget 2020. Av den framgår att två av nio verksamhetsmål är uppfyllda, att ett mål delvis är uppfyllt samt att sex mål inte är uppfyllda.

Perspektiv Hållbart samhälle	Måluppfyllelse
Kommunen är växande	Ej uppfyllt
Kommunen har en långsiktigt social hållbar utveckling	Ej uppfyllt
Kommunen har en långsiktig miljömässigt hållbar utveckling	Ej uppfyllt

Perspektiv Medborgare	Måluppfyllelse
Kommunen har nöjda medborgare och brukare	Ej uppfyllt
Kommunen har en god service av hög kvalitet	Delvis uppfyllt
Kommunens medborgare kan påverka och har inflytande	Ej uppfyllt

Perspektiv Medarbetare	Måluppfyllelse
Kommunen har en trygg, säker och utvecklande arbetsmiljö	Ej uppfyllt
Medarbetarna har delaktighet och inflytande	Uppfyllt
Kommunen har ett tydligt och bra ledarskap	Uppfyllt

Bedömning

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2020.

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2020.

Styrelsen lämnar en sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2020.

Rättvisande räkenskaper¹

Iakttagelser

Vid granskningen av kommunens årsredovisning har inga väsentliga² avvikelser noterats.

Under 2020 har kommunen förändrat finansieringsanalysen. 2019 års belopp är därför delvis förändrade jämfört med årsredovisningen för 2019 för att de ska kunna jämföras med 2020.

Kommunfullmäktige beslutade under 2018, KF § 122, att frångå huvudregeln i Rådet för kommunal redovisnings (RKR) information om redovisning av rivnings- och saneringsutgifter och aktivera dessa utgifter som markanläggning istället för att de kostnadsförs direkt.

Bedömning

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

¹ Med räkenskaper menas sammanställda räkenskaper, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter.

² Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

2021-04-12

Anders Rabb

*Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor*

Petra Ribba

Uppdragsledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av revisorerna i Sala kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den [datum]. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Lekmannarevisorernas granskningsrapport 2020 enligt 10 kap 13 § aktiebolagslagen

Till årsstämman i

Salabostäder Aktiefbolag

Org nr 556191-4051

Jag, av fullmäktige i Sala kommun utsedd lekmanarevisor, har granskat Salabostäder Aktiefbolag:s verksamhet för 2020.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiefbolagslagen, kommunallagen och god revisionsd i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordning.

Samplanering har skett med bolagets auktoriserade revisor. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag anser att de revisionsbevis jag inhämtat är tillräckliga som grund för mitt uttalanden nedan. Utifrån genomförd granskning gör jag följande bedömningar avseende revisionsåret 2020:

Att bolagets verksamhet sammantaget har skötts på ett ändamålsenligt sätt.

Att bolagets verksamhet har bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Underlag för revisionell bedömning samt förslag till utvecklingsområden redovisas i bifogade dokument.

Sala den 12 april 2021

Elisabeth Nilsson
Lekmannarevisor

Granskningsredogörelse grundläggande lekmannarevision 2020

Salabostäder AB

April 2021

Martin Byman

Innehållsförteckning

Inledning	2
Granskning av ändamål	4
Granskning av verksamhetens ekonomiska resultat, effektivitet och kvalitet	7
Granskning av intern kontroll	9
Offentlighetsprincipen, offentlig upphandling m m	14
Övrigt	15
Sammanfattning	16

Inledning

Bakgrund

Lekmannarevisorns granskning avseende Salabostäder AB, org.nr. 556352-0500, för verksamhetsåret 2020 presenteras i det följande.

Uppdragets omfattning

Lekmannarevisorns uppdrag regleras i 12 kap kommunallag (2017:725) samt 10 kap aktiebolagslag (2005:551). Lekmannarevisorns uppgift är att granska att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll. Granskningen ska vara så ingående och omfattande som god sed vid detta slag av granskning kräver. Lekmannarevisorn ska följa de anvisningar som meddelas av bolagsstämman, såvida de inte strider mot lag, bolagsordning eller god sed. Enligt kommunallagen ska lekmannarevisorn biträdas av sakkunniga.

Efter varje räkenskapsår ska lekmannarevisorn lämna en granskningsrapport till årsstämman. Syftet med den grundläggande granskningen är att ge lekmannarevisorn ett underlag till rapporten. Granskningsrapporten ska lämnas till bolagets styrelse senast tre veckor före stämman.

Samverkan

Lekmannarevisorn och den valda auktoriserade revisorn har samverkat i revisionen för att utnyttja de samlade resurserna samt för att åstadkomma en kvalitativ och effektiv revision.

Genom att göra en gemensam planering, granskning och rapportering har de samlade revisionsresurserna använts effektivt, vilket ger samordningsvinster för revisionen totalt.

Planering

Granskningen av Salabostäder AB för verksamhetsåret 2020 inriktas på uppföljning och granskning avseende de frågor som rör lekmannarevisorns uppgifter samt som bedöms vara av särskild vikt.

Granskningen kommer inriktas på att kartlägga och följa upp att styrelse och VD följer fastställda direktiv och regler, såväl interna som externa. Granskningen omfattar även uppföljning av huruvida bolaget uppdaterat/kompletterat med dokument/rutiner enligt tidigare års granskningar. Granskningsområden väljs utifrån bedömd väsentlighet och risk.

Lekmannarevisorn har inte fått några särskilda granskningsanvisningar av årsstämman.

Metod

Granskningen har genomförts genom analys av för granskningen relevant dokumentation, främst bolagsordning, ägardirektiv, ägarens bolagspolicy, budget, verksamhets-/affärsplan och protokoll från styrelsesammanträden samt avstämning och möten med representanter från bolaget.

Risikanalys

De mest väsentliga riskerna för bolagets utifrån dess ändamål, god ekonomisk hushållning samt intern kontroll bedöms vara:

Ändamål

- Ledning och styrning utifrån bolagsordning och ägardirektiv
- Uppföljning av bolagsordning och ägardirektiv
- Uppföljning av verksamhet-/affärsplan och budget samt koppling till bolagsordning och ägardirektiv

God ekonomisk hushållning

- Långsiktig planering och uppföljning

Intern kontroll

- Organisation och förvaltning som har en ändamålsenlig intern kontroll för att upptäcka väsentliga fel och brister i den löpande förvaltningen av verksamheten

Nedan redovisas utförda granskningsinsatser samt slutliga bedömningar avseende granskningens resultat.

Granskning av ändamål

Bolagsordningen

Är bolagsordningens beskrivning av föremålet för bolagets verksamhet (art och ändamål) utformat så att det inte råder några tveksamheter angående vilken verksamhet som bolaget ska bedriva? Är bolagsordningen anpassad till kommunallagens krav?

Beskrivning

Salabostädernas bolagsordning (senast ändrad 2011-05-30) beskriver följande.

§ 3. Föremål för bolagets verksamhet

Bolaget, som är ett allmännyttigt bostadsföretag, har till föremål för sin verksamhet att inom Sala kommun köpa, sälja, äga, bebygga, utveckla, hyra ut och förvalta fastigheter eller tomträtter med bostäder, affärslägenheter och därtill hörande kollektiva anordningar.

§ 4. Ändamålet med bolagets verksamhet

Bolaget ska i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen i Sala kommun och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeflytande och inflytande i bolaget. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer.

Föremålet är väl formulerat och ändamålet är beskrivet så att det inte råder några tveksamheter om vilken verksamhet som bolaget skall bedriva. Bolagsordningen bedöms vara anpassad till kommunallagens krav samt till Lagen om allmännyttiga kommunägda bostadsaktiebolag.

Granskningskommentar

Utifrån vår granskning genom läsning av protokoll, löpande granskning samt bokslutsgranskning har vi inte påträffat något som tyder på att bolaget inte följer bolagsordningen.

Kommunallagen

Inryms den verksamhet som överlämnats till bolaget inom ramen för den kommunala kompetensen och övriga regler (självkostnads-, likställighets- och lokaliseringsprincipen) enligt kommunallagen?

Beskrivning

Vår bedömning är att kommunallagen följs vad det gäller likställighets- och lokaliseringsprincipen och att verksamheten bedrivs affärsmässigt, i enlighet med lag om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag.

Enligt bolagsordningen skall bolaget bereda kommunfullmäktige i Sala kommun möjlighet ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell betydelse eller annars av större vikt fattas.

Granskningskommentar

Vi har i vår granskning ej funnit några avvikelser avseende det ovan beskrivna.

Ägardirektiv och bolagspolicy

Har ändamålsbeskrivningen konkretiserats i av kommunfullmäktige beslutad ägardirektiv eller bolagspolicy? Inryms ändamålsbeskrivningen i bolagsordningen i direktiven? Är ägardirektiven fastställda på bolagsstämma? Är beskrivningarna tydliga och utgör de ett hjälpmedel för styrelsen för att styra verksamheten? Sker avstämmningar/uppföljningar av huruvida ändamålet uppfylls?

Beskrivning

Kommunfullmäktige har den 27 maj 2013 beslutat om ägardirektiv för bolaget. Direktivet fastställdes på bolagets årsstämma den 10 juni 2013. Ägardirektivet gällde fram till och med 2016 och efter det har inte något nytt antagits i Kommunfullmäktige. Fram tills att ett nytt ägardirektiv kommer följer Salabostäder Aktiebolag det gamla. I ägardirektivet anges dels att bolaget ska, i den mån det går att förena kommunens vilja med föremålet som anges i bolagsordningen,

- skall utgå från att rätten till bostad är en grundläggande välfärdsfråga. Salabostäder AB är kommunens verktyg för att uppnå detta välfärds mål.
- ska verkställa bostadspolitiska beslut till exempel vad gäller att trygga den framtida bostadsförsörjningen, verka för integration samt ökad valfrihet och inflytande i boendet.
- som målsättning skall ha att på bostadsmarknaden i kommunen erbjuda bostäder av varierande standard, med god kvalitet och servicenivå.
- skall delta i gemensamma projekt som är beslutade av kommunfullmäktige och nationella projekt som kommunstyrelsen sökt och fått beviljat.

Direktivet anger också att bolagets lägsta vakansnivå ska vara på en sådan nivå att rörlighet på marknaden medges, därtill ska hyresgästerna ha ett reellt bostadsinflytande. Bolaget förväntas även ta ett socialt ansvar.

Bolaget förväntas aktivt driva klimat- och miljöfrågor i sin verksamhet samt att målsätta denna del av verksamheten och slutligen avrapportera sin måluppfyllelse i årsredovisningen.

Beträffande de ekonomiska målen så anger ägarna att bolagets soliditet ska uppgå till minst 10 % år 2020 och att bolagets avkastning ska uppgå till 5 %. Avkastningen mätt som bruttovinsten justerad till normalt underhåll i förhållande till bokfört värde på fastigheterna.

- Antalet vakanta lägenheter varierar under året med redovisas i årsredovisningen till 0 st (0).
- Bolaget hanterar sitt miljöåtagande i ett separat kapitel i årsredovisningen.

Bolagets miljöpolicy är vägledande för samtliga anställda i det dagliga arbetet och ställer krav på ett aktivt engagemang i dessa frågor. Bolagets miljöarbete ligger i linje med kommunens arbete med miljöfrågor. Sedan 2019 är Salabostäder med i Allmännyttans klimatinitiativ. Målet är att vara fossilfri år 2030 och att ha minskat energianvändningen med 30 procent sett från år 2007.

- Utfallet för 2020 visar på en soliditet om 14,8 % (14,6). Utfallet visar också en avkastning om 3,81 % (3,69) (= rörelseresultat/bokfört värde byggnader och mark). Resultatet är inte justerat för normalt underhåll.

Granskningskommentar

Granskningen föranleder inga kommentarer.

Affärsidé och affärsplan

Har de övergripande beskrivningarna av ändamål omformulerats till en skriftligt dokumenterad, mätbar, affärsidé/affärsplan som fastställts av styrelsen? Överensstämmer affärsidén med verksamhetens ändamål? Är affärsidén känd i organisationen? Finns strategier/handlingsplaner för att uppnå affärsidén? Sker uppföljningar/avstämningar?

Beskrivning

Salabostäder AB:s styrelse antog 2020-08-27 en ny affärsplan för 2020-2021
Affärsplanen innehåller nedanstående rubriker

- Styrande dokument
Med underrubrikerna ägardirektiv och bolagsordning, verksamheten, vision och affärsidé. Salabostädernas nya vision är "Salabostäder ska vara det självklara valet både som hyresvärd och arbetsgivare. Hos oss känner alla delaktighet och trygghet och strävar tillsammans mot ett hållbart samhälle."
- Värdegrund och övergripande mål
För att sträva mot visionen och uppfylla kraven enligt ägardirektivet arbetar Salabostäder mot mål indelade i fem fokusområden.

01HYRESGÄSTER 03MILJÖ 05FASTIGHETER
02EKONOMI 04PERSONAL

- Omvärlden
- Organisation

Granskningskommentar

Vår bedömning är att bolaget har en affärsplan som utgår från ägarens uppdrag och åtaganden.

Vi anser att styrelsen, som har fastställt affärsplanen, bör följa upp den löpande. Vi rekommenderar därför att en uppföljning av affärsplanen rapporteras till styrelsen, förslagsvis i samband med att delårs- och årsbokslut fastställs.

Granskning av verksamhetens ekonomiska resultat, effektivitet och kvalitet

Budget och flerårsprognos

Finns rutiner för upprättande av budget och prognoser med uppföljning? På vilken nivå kan uppföljning ske? Analyseras orsaker till avvikelser? Är säkerheten i budget och prognoser tillfredsställande? Är medarbetarna informerade om vilka ekonomiska resultat och prestationer som ska uppnås?

Beskrivning

Bolagen upprättar årligen budget. Budget för 2020 fastställdes av styrelsen 2020-02-27. Ekonomiskt utfall följs upp löpande på styrelsemöten. Preliminär budget för 2021 har fastställts på styrelsemöte 2020-12-17.

Budgeterat resultat efter finansiella poster för 2020 uppgår till 10,0 mkr och utfallet är 10,3 mkr.

Granskningskommentar

Vi bedömer att rutinen avseende budgetarbetet och den ekonomiska uppföljningen är ändamålsenlig.

Avkastningskrav

Uppnår företaget av fullmäktige ställda avkastningskrav?

Beskrivning

Se granskning och kommentar kring ekonomiska mål under Ägardirektiv och bolagspolicy ovan.

Granskningskommentar

Granskningen föranleder inga ytterligare kommentarer.

Kundtillfredsställelse och kvalitet

Finns rutiner för information till/kommunikation med kunder och övriga intressenter? Finns av styrelsen fastställda mätbara mål för kundtillfredsställelse och policy för kvalitetsarbete, är dessa kända i organisationen och sker mätning av måluppfyllelse?

Inga granskningsåtgärder utförda.

Nyckeltal/jämförelsetal

Följer bolaget upp strategisk viktig information för verksamheten vad gäller måluppfyllelse och verksamhetsutveckling genom nyckeltal? Görs uppföljningen både över tid och i jämförelse med andra företag?

Beskrivning

Se granskning och kommentar under Ägardirektiv och bolagspolicy ovan.

Bolaget jämför sig löpande med nyckeltal från SABO. Det sker genom att bolaget erhåller en rapport där bolagets egna nyckeltal kan jämföras mot andra bolag. Nyckeltalen följs upp och analyseras.

Granskningskommentar

Granskningen föranleder inga ytterligare kommentarer.

Övrig uppföljning av effektivitet och kvalitet

Tillämpar bolaget några andra rutiner för uppföljning av effektivitet och kvalitet i sin verksamhet?
--

Inga granskningsåtgärder utförda.

Granskning av intern kontroll

Styrelsens uppgifter och arbetsordning

Är styrelsens arbetsordning, VD-instruktion och rapporteringsinstruktion (ABL 8:6) ändamålsenliga och anpassade till bolagets behov och förutsättningar? Är de fastställda av styrelsen?

Beskrivning

Styrelsens arbetsordning och VD-instruktion är till synes ändamålsenliga och fastställda på styrelsemöte. På mötet 2019-11-28 fastställdes dokument för 2020.

Granskningskommentar

Lagkrav på arbetsordning för styrelsen och VD-instruktion upphävdes 2014. Vi anser att det är positivt att bolaget fortsatt tagit fram dessa dokument.

Bedömningen är att styrelsens arbetsordning, VD-instruktion samt rapportinstruktion är ändamålsenliga och anpassade till bolagets behov och förutsättningar.

Organisation och bokföring

Finns en av styrelsen fastställd beskrivning av organisationen (organisationsplan/organisationsschema) med övergripande beskrivning av ansvar och befogenheter? Är budget och redovisning uppbyggd så att uppföljning sker på olika ansvarsnivåer i organisationen? Är bolaget organiserat så att en rimlig andel ansvar har förts ut i organisationen?

Beskrivning

Granskning har inriktas på att kartlägga om företagsledningen har tillfredsställande kontroll av bolagets organisation och rutiner för att säkerställa att bolaget har en riktig och fullständig redovisning samt att resurser disponeras enligt företagsledningens intentioner.

Granskningskommentar

Bokföringen var vid vårt granskningstillfälle a-jourfört. Samtliga granskade verifikationer anses uppfylla bokföringslagens krav.

System för internkontroll och riskhantering

Finns en samlad beskrivning som klargör den interna kontrollens syfte och innehåll, organisation och ansvar, riskområden och former för uppföljning (internkontrollplan)? Är utformningen av internkontrollsystemet baserat på en riskanalys (identifiering och värdering utifrån sannolikhet och konsekvens)?

Se ovan under rubriken Organisation och bokföring.

Attestinstruktion/delegationsordning

Finns ändamålsenlig attestinstruktion/delegationsordning?

Beskrivning

Styrelsen fastställde delegationsordning, attestinstruktion och attestlista på styrlesemöte 2018-12-19. På styrlesemöte 2020-12-17 har en ny attest- och delegationsordning fastställts.

Granskningskommentar

Bedömning är att attestinstruktionerna är ändamålsenlig. I samband med granskning av leverantörsfakturer granskades attestflödet utifrån fastställd attestinstruktion. Samtliga fakturer var attesterade och granskingen föranleder inga kommentarer.

Finanspolicy

Tillämpar bolaget en av styrelsen fastställd finanspolicy som till sin omfattning och detaljeringsgrad är anpassad till bolagets behov? Innehåller finanspolicyn krav om frekvent rapportering?

Beskrivning

Den finansiella risken hanteras av bolagets ekonomiavdelning som ansvarar för finansiering och likviditetsplanering. Bolaget konsulterar Entropi i alla frågor rörande finansiering innan beslut fattas. Arbetet styrs av styrelsens beslutad finanspolicy, i detta dokument framgår:

- Räntehantering ska syfta till att minska riskerna och genomföras med en konservativ grundsyn.
- Syftet är inte tradingverksamhet.
- Kortsiktiga spekulativa inslag ska inte förekomma.
- Säkringsinstrumentens volym ska inte överstiga de säkrade posternas volym.
- Räntebindningen med hjälp av ränteswapar ska eftersträva att uppnå samma effekt som om krediterna var bundna som lån med fast ränta.
- Enskild långivare bör ej representera mer än 50 % av den totala lånevolymen samt att minst 3 långivare bör eftersträvas. Undantag kan göras för Kommuninvest.
- Ränteswapar är ett tillåtet instrument.

I samband med bokslutet så konstateras att bolaget använder ränteswapar för att hantera sin ränterisk. Bolaget har skulder till en långivare, Kommuninvest.

Bolagets finansiella position och situation kommuniceras löpande till styrelsen.

Styrelsen har antagit finanspolicyn vid styrelsemöte 2020-05-25.

Granskningskommentar

Bedömning är att finanspolicyn är ändamålsenlig.

Medarbetare

Finns de styrande och stödjande dokument som krävs för att uppfylla lagkrav inom området? Är de antagna av styrelsen?

Inga granskningsåtgärder utförda.

IT-strategi och IT-säkerhet

Finns en fastställd IT-strategi? Finns IT-säkerhetsregler där bl a åtkomstbehörigheter framgår? Har bolaget någon form av planering över hur verksamheten ska fungera vid kortare och längre avbrott i IT-systemen?

Beskrivning

IT-policy finns upprättad. Policy är detaljerad och reglerar hur den anställde ska förhålla sig och var den ska vändas sig vid problem.

Bolaget har fortfarande avtal med Sala kommun avseende administration och support av IT-verksamheten vid Salabostäder. I och med detta sköter kommunen backuperna, vilka tas dagligen på redovisningssystemen samt på servern. Serverna finns i ett brand och vattensäkert rum.

Supportavtal finns med programvarubolagen, för hjälp vid eventuella problem med programmen.

Det krävs ett användarnamn och ett lösenord för att komma in i varje enskild dator. För att komma in i redovisningssystemet, kundreskontran och lönesystemet krävs olika former av behörigheter och lösenord. Detta gäller även bank och plusgiro.

Granskningskommentar

Vi bedömer bolagets IT-säkerhet som fortsatt god.

Redovisning och avstämningar

Har bolaget upprättat nödvändiga rutiner för redovisning och görs erforderliga avstämningar löpande?
--

Beskrivning

Granskning har inriktas på att kartlägga ekonomiska rutiner och avstämningar samt bedöma huruvida de är tillräckliga och efterlevs.

Granskningskommentar

Granskning utan anmärkningar.

Skatter och avgifter

Har bolaget upprättat nödvändiga rutiner för redovisning och betalning av arbetsgivaravgifter, personalens källskatt, mervärdesskatt och F-skatt?

Beskrivning

Under året har vi granskat bolagets rutiner avseende redovisning och betalning av arbetsgivaravgifter, personalens källskatt, mervärdesskatt och F-skatt.

Inga kostnadsräntor förekommer.

Granskningskommentar

Granskning utan anmärkningar.

Investeringar och materiella anläggningstillgångar

Har bolaget upprättat nödvändiga rutiner för hantering av investeringar i materiella anläggningstillgångar? Sker en tillfredsställande kontroll avseende riktighet och att endast aktiverbara kostnader balanseras?

Beskrivning

Under året har vi fortsatt den internkontrollgranskning som inlets tidigare år för att kontrollera och säkerställa att bolagets rutiner och hantering kring investeringar sker med en tillfredsställande kontroll, riktighet och att endast aktiverbara kostnader

balanseras samt att inte resultaträkningen belastas med kostnader som enligt god redovisningssed borde aktiveras.

Granskningskommentar

Granskning utan anmärkningar.

Överlag bedöms hanteringen tillförlitlig, med goda uppföljningsrutiner vilket gör att eventuella differenser mellan budget och utfall identifieras. Det har i vår granskning inte framkommit något som tyder på att väsentliga brister finns.

Löner

Har bolaget upprättat nödvändiga rutiner för hantering av löneredovisningen? Sker en tillfredsställande kontroll avseende riktighet?

Beskrivning

Under året har en uppföljande internkontrollgranskning skett för att kontrollera och säkerställa att bolagets rutiner och hantering kring löner fortsatt sker med en tillfredsställande kontroll och riktighet. Vi har granskat rutin för lön och kontroller. Bolagets kontroller har testats genom stickprov.

Granskningskommentar

Vår granskning av attesterade tidrapporter har inte medfört några noteringar.

Intäkter och kundfordringar

Har bolaget upprättat nödvändiga rutiner för hantering av intäktsredovisningen och kundfordringarna? Sker en tillfredsställande kontroll avseende riktighet?

Beskrivning

Under året har en uppföljande internkontrollgranskning skett för att kontrollera och säkerställa att rutiner och hantering kring intäktsredovisningen och hyresdebiteringen fortsatt sker med en tillfredsställande kontroll och riktighet.

Verifiering har skett av rutiner och redovisning genom substansgranskning av intäktsposter.

Granskningskommentar

Rutinen som helhet fungerar enligt vår bedömning tillfredsställande.

Inköp och leverantörsfakturor

Har bolaget upprättat nödvändiga rutiner för hantering av inköpsredovisningen och leverantörsskulderna? Sker en tillfredsställande kontroll avseende riktighet?

Beskrivning

Under året har en uppföljande internkontrollgranskning skett för att kontrollera och säkerställa att rutiner och hantering kring inköp och leverantörsskulderna fortsatt sker med en tillfredsställande kontroll och riktighet för att samtliga skulder ska medtagas och till korrekta värden.

Granskningskommentar

Rutinen avseende leverantörsfakturor fungerar tillfredsställande och är ändamålsenlig.

Representation och sponsring

Har bolaget en tillräcklig intern kontroll och redovisning av representation och sponsring?

Beskrivning

Under året har vi granskat bolagets interna kontroll och redovisning avseende representation och sponsring. Bolagets representationskostnad för året uppgår till ca 17 tkr.

Granskningskommentar

Kostnaden för representation bedöms inte vara betydande i förhållande till bolagets storlek och föranleder därför inga kommentarer.

Försäkringar

Har bolaget ett tillfredsställande försäkringsskydd?

Beskrivning

Granskning av försäkringsbrev, försäkringsperiod och betalning av försäkring.

Granskningskommentar

Det har inte framkommit något som tyder på att bolagets försäkringsskydd är undermåligt. Samtliga lokal- och bostadsfastigheter är försäkrade till fullvärde.

Miljöfrågor

Arbetar bolaget med miljöfrågor på ett tillfredsställande sätt?

Se kommentar kring miljöpolicy under ägardirektiv och bolagspolicy, ingen ytterligare granskning har genomförts.

Offentlighetsprincipen, offentlig upphandling m m

Tryckfrihetsförordningen samt offentlighets- och sekretesslagen

Hanteras handlingar enligt de grunder som gäller för allmänna handlingars offentlighet i 2 kap tryckfrihetsförordningen? Sker diarieföring i enlighet med 15 kap sekretesslagen? Har styrelsen fattat beslut om delegation av utlämnande av allmänna handlingar till lämplig funktion?

Beskrivning

Bolaget följer kommunens styrdokument och sin egen process som senast reviderades 2007. I detta kan utläsas att VD ansvarar för kontakten med media. Skulle ärendet beröra VD så ska kontakten vara med Förvaltningschef eller Ekonomichef. Facklig företrädare får ha kontakt med media efter samråd med sina medlemmar.

Granskningskommentar

Det har inte framkommit något som påvisar att rutinen inte följs eller skulle vara eftersatt.

Arkivlagen

Uppfyller företagets rutiner för arkivering reglerna i arkivlagen? Finns arkivbeskrivning/arkivreglemente, arkivförteckning/dokumenthanteringsplan m m?

Se ovan.

Upphandlingslagstiftning

Finns en policy för inköp och upphandling? Uppfyller den kraven enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) respektive lagen om upphandling inom försörjningssektorerna (LUF)? Finns riktlinjer för direktupphandling? Tillförsäkras på annat sätt att lagstiftningen följs?

Beskrivning

Bolaget har en rutinbeskrivning för upphandling. För att följa LOU anlitar bolaget en konsult. Bolaget använder sig av HBV och HIFAB som sköter hela processen av offentlig upphandling.

Granskningskommentar

Vid årets granskning har det inte framkommit något som avviker från detta. Vår granskning påvisar inga brister och vår bedömning är att bolaget följer LOU vid upphandlingar.

Speciell lagstiftning

Bedriver bolaget verksamhet som omfattas av särskild lagstiftning och, i så fall, efterlevs den särskilda lagstiftningen?

Inga granskningsåtgärder planerade.

Övrigt

Finns ytterligare av styrelsen fastställda grundläggande policydokument som krävs mot bakgrund av verksamhetens omfattning och karaktär eller med anledning av särskilda krav från ägaren?

Lekmannarevisorn har i ägardirektivet som beslutades av kommunfullmäktige den 27 maj 2013 fått ett särskilt uppdrag att granska om bolaget följer gemensamma styrdokument och om bolaget genomfört optimeringar i bolagets verksamhet som varit till nackdel för kommunen som helhet.

Lekmannarevisorn ska i sin granskningsrapport uttala sig om utfallet av denna granskning samt uttala sig om bolagets utveckling i förhållande till uppställda mål.

Vi har i vår granskning inte funnit något i bolagets verksamhet som varit till fördel för bolaget och samtidigt till väsentlig nackdel till kommunen eller något bolag som kommunen har ett betydande ägande i.

Beträffande bolagets efterlevnad av gemensamma styrdokument så kan det konstateras att det vore fördelaktigt om kommunen kunde konkretisera och tydliggöra vilka av kommunens strategier och policys som gäller för bolaget samt att kommunen tydliggör på vilket sätt de förväntar sig återrapportering avseende bolagets efterlevnad eller avsteg av dem.

Vår bedömning av bolagets utveckling i förhållande till de mål som finns uppställda i ägardirektivet.

Mål	Nuläge		Kommentar
Soliditeten ska uppgå till minst 10% år 2020.	Bolagets soliditet uppgår i bokslutet till 14,8 % (14,6)	●	Målet är uppfyllt.
Direktavkastningen * ska vara 5%.	Uppgår till 3,81 % (3,69). (Resultatet är inte justerat för normalt underhåll.)	●	Målet bedöms uppfyllt då bruttovinsten ej justerats med normalt underhåll.

*) Direktavkastningen definieras i ägardirektivet till (bruttovinsten justerad till normalt underhåll i förhållande till bokfört värde på fastigheterna.)

Covid-19

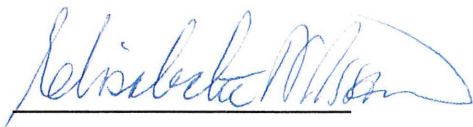
I protokoll från styrelsemöten framgår att styrelsen har informerats om bolagets agerande kring Covid-19. Av årsredovisning för 2020 framkommer att Covid-19 ekonomiskt sett endast påverkat bolaget marginellt.

Sammanfattning

Den sammanfattande bedömningen för 2020 är att jag inte har någon anledning till anmärkning mot huruvida bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen är tillräcklig. Jag har inte heller någon synpunkt på bolagets agerande i förhållande till det kommunala ändamålet med verksamheten.

Jag avlämnar därför granskningsrapport utan anmärkningar.

Sala, 2021 - 04-12

Elisabeth Nilsson

Lekmannarevisor

Biträde:

Martin Byman

Sakkunnigt biträde

PwC

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av lekmannarevisorn i Länsgården Fastigheter aktiebolag enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 7 juli 2020. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Lekmannarevisorernas granskningsrapport 2020 enligt 10 kap 13 § aktiebolagslagen

Till årsstämman i

Sala-Heby Energi AB

Org nr 556601-2901

Vi, av fullmäktige i Heby kommun och Sala kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Sala-Heby Energi AB:s verksamhet för 2020. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen och god revisionsred i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordning och av års-/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Samplanering har skett med bolagets auktoriserade revisor. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning. Detta har skett genom vår grundläggande granskning avseende ändamålsenlighet, god ekonomisk hushållning och intern kontroll, se bilaga.

Vi anser att de revisionsbevis vi inhämtat är tillräckliga som grund för våra uttalanden nedan. Utifrån genomförd granskning gör vi följande bedömningar avseende revisionsåret 2020:

Att bolagets verksamhet sammantaget har skötts på ett ändamålsenligt sätt.

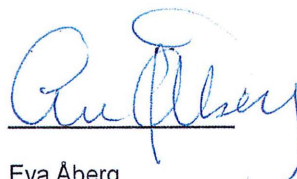
Att bolagets verksamhet har bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Underlag för revisionell bedömning samt förslag till utvecklingsområden redovisas i bifogat dokument.

Sala den 19 mars 2021

Jan Alriksson
Lekmannarevisor

Eva Åberg
Lekmannarevisor

Bilagor: Granskningsredogörelse grundläggande lekmannarevision 2020

Lekmannarevisorernas granskningsrapport 2020 enligt 10 kap 13 § aktiebolagslagen

Till årsstämman i

Sala-Heby Energi Elnät AB

Org nr 556181-3675

Vi, av fullmäktige i Heby kommun och Sala kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Sala-Heby Energi Elnät AB:s verksamhet för 2020. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordning och av års-/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Samplanering har skett med bolagets auktoriserade revisor. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning. Detta har skett genom vår grundläggande granskning avseende ändamålsenlighet, god ekonomisk hushållning och intern kontroll, se bilaga.

Vi anser att de revisionsbevis vi inhämtat är tillräckliga som grund för våra uttalanden nedan. Utifrån genomförd granskning gör vi följande bedömningar avseende revisionsåret 2020:

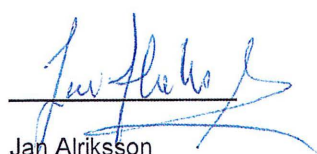
Att bolagets verksamhet sammantaget har skötts på ett ändamålsenligt sätt.

Att bolagets verksamhet har bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Underlag för revisionell bedömning samt förslag till utvecklingsområden redovisas i bifogat dokument.

Sala den 19 mars 2021

Jan Alriksson
Lekmannarevisor

Eva Åberg
Lekmannarevisor

Bilagor: Granskningsredogörelse grundläggande lekmannarevision 2020

Lekmannarevisorernas granskningsrapport 2020 enligt 10 kap 13 § aktiebolagslagen

Till årsstämman i

Heby-Sala Bioenergiutvecklings Aktiebolag

Org nr 556403-3156

Vi, av fullmäktige i Heby kommun och Sala kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Heby-Sala Bioenergiutvecklings Aktiebolag:s verksamhet för 2020. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen och god revisionsred i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordning och av års-/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Samplanering har skett med bolagets auktoriserade revisor. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning. Detta har skett genom vår grundläggande granskning avseende ändamålsenlighet, god ekonomisk hushållning och intern kontroll, se bilaga.

Vi anser att de revisionsbevis vi inhämtat är tillräckliga som grund för våra uttalanden nedan. Utifrån genomförd granskning gör vi följande bedömningar avseende revisionsåret 2020:

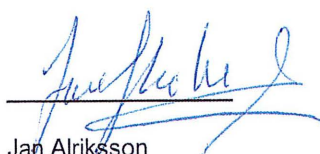
Att bolagets verksamhet sammantaget har skötts på ett ändamålsenligt sätt.

Att bolagets verksamhet har bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

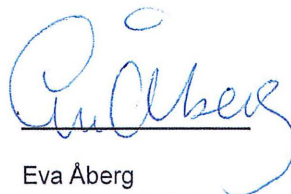
Att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Underlag för revisionell bedömning samt förslag till utvecklingsområden redovisas i bifogat dokument.

Sala den 1⁹ mars 2021

Jan Alriksson
Lekmannarevisor

Eva Åberg
Lekmannarevisor

Bilagor: Granskningsredogörelse grundläggande lekmannarevision 2020

SALA KOMMUN Kommunstyrelsens förvaltning	
Ink.	2021-04-16
Diariernr	KS 2021/412
Dpb: Hid:	KS 2021.1519

Lekmannarevisorernas granskningsrapport enligt 10 kap 13§ aktiebolagslagen

GRANSKNINGSRAPPORT

Till årsstämman i

Sala Silvergruva Aktiebolag

Org nr 556333-0207

Jag har granskat Sala Silvergruva Aktiebolags verksamhet för år 2020.

Styrelse och VD svarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande bolagsordning, eventuella ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorernas ansvar är att granska verksamhet och kontroll och pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen samt god revisionsred i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning. Samplanering har skett med bolagets auktoriserade revisor och en särskild granskningsredogörelse har upprättats.

Jag anser att de revisionsbevis vi inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden nedan.

Jag bedömer att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Jag bedömer därtill att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Sala den dag som framgår av min elektroniska underskrift

Rutger Andersson

Av kommunfullmäktige i Sala kommun utsedd lekmannarevisor

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Granskare

Anders Rabb
Director

Leveranskanal: E-post

RUTGER ANDERSSON Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2021-04-15 17:31:59 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: RUTGER ANDERSSON

Datum

Rutger Andersson

Leveranskanal: E-post